

англомовних медіа-текстах найчастіше використовуються неологізми утворені за допомогою контамінації, афіксації, словоскладання, аббревіації, рідше – завдяки скороченню та конверсії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дзюбіна О. І. Диференціальні ознаки неологізмів і okazіоналізмів. Наук. вісн. ЛНУ ім. Івана Франка. Серія: Іноземні мови. 2014. № 22. С. 78–84. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VInu_in_mov_2014_22_13
2. Задорожний Б. М. Що таке розвиток і вдосконалення мови. Іноземна філологія. Львів: Світ, 1996. № 109. С. 3–8.
3. Звегинцев В. А. Теоретическая и прикладная лингвистика. Москва: ЛЕСИ, 2007. 36 с.
4. Клименко Л. О. Продуктивні моделі творення неологізмів. Вісн. ПНУ ім. Василя Стефаника. Філологія. Івано-Франківськ, 2001. № 7. 71 с.
5. Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. Львів: ПАІС, 2007. 228 с.
6. Cambridge Dictionary: Веб-сайт. URL: <https://dictionaryblog.cambridge.org/tag/neologisms/>

Михайлишин Леся

Науковий керівник – канд. пед. наук Головацька Юлія

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ У ПРАВНИЧОМУ ДИСКУРСІ

Досягнення наукової думки активізували потенційні засоби мови для розвитку, збагачення й стабілізації термінології в кожній із наук. Юридична термінологія постійно поповнювалася прямими і непрямими лексичними запозиченнями з генетично споріднених і неспоріднених мов світу. Поява іншомовних слів у лексичному складі мови зумовлена передусім економічними, політичними і культурними контактами, які існували чи існують між окремими народностями і націями в процесі їх історичного розвитку.

Проблемам та особливостям функціонування правових запозичень присвячені дослідження таких науковців, як М. Вербенець, Р. Помірко, Р. Дудок, Ю. Жлуктенко, К. Войтенко, Д. Лотте, М. Лібінсон, Б. Л. Гоффер та інші.

Важливим чинником, який стимулює збагачення лексичного складу мови запозиченими словами і, більше того, іншомовними словотвірними моделями, є розвиток науки, техніки та науково-технічний прогрес. Варто взяти до уваги, що наявність політичних, економічних, культурних контактів між різними націями за період творення історії людства також є невід’ємною складовою цього процесу впровадження слів у мовну систему. Запозичення слів вважають одним із найпродуктивніших способів поповнення та осучаснення лексичного складу кожної мови світу. Згідно аналізу сучасних галузевих терміносистем, близько 40% у них становлять слова, запозичені з інших мов. Саме це є невід’ємним доказом значущості дослідження, вивчення та аналізу запозичень у правничому дискурсі. Постійне наповнення мов іншомовними словами у юридичній сфері, потребує глибокого аналізу змісту, дефініції та етимології запозичення, аби збагачувати нормативно-правові документи, і не тільки, різноманітними запозиченими словами.

Мета статті - полягає у дослідженні особливостей функціонування запозичень в правничому дискурсі.

Проблема використання іншомовної лексики століттями супроводжує розвиток будь-якої літературної мови, загострюючись чи активізуючись на певних етапах її становлення.

Більшість мовознавців дотримуються думки, що запозичення – це процес переміщення різних мовних моделей з однієї мови в іншу для подальшого активного вжитку. *Запозичення* – це звук, морфема, слово або його окреме значення, фразеологізм, синтаксична конструкція, перенесені з однієї мови в іншу, а також сам процес подібного перенесення.

За Д. С. Лотте, основна причина іноземних запозичень часто коріниться в суперечностях між вимогами точності терміна з одного боку, та вимогами стислості – з іншого [2, с. 39].

Масову частку юридичних термінів англійської мови становлять ті, що мають французько-латинське походження – 81 % (старофранцузькі – 12 %, латинські – 20 %, французько-латинські – 49 %). Наявність в англійській юридичній термінології 20 % прямих

запозичень із латини є цілком природним явищем, оскільки через колонізаторську політику римлян ще у I ст. до н. е. латина мала вплив на готську мову, з якої згодом виокремилася давньоанглійська та інші германські мови [1, с. 131].

Як нам відомо більшість юридичних термінів це запозичені слова, а саме інтернаціоналізми, які використовуються у багатьох мовах світу та мають одне спільне джерело. Наприклад, латиська мова, яка ще з давніх часів почала активно проникати в нашу мову, внесла в українську термінологію такі слова, як *алібі*, *архів*, *агент*, *адвокат*, *референдум* тощо. З грецької мови ми запозичили такі терміни, як *дактилоскопія*, *амністія*; з французької - *анкета*, *арбітраж*, *паспорт* тощо [3].

Доцільність використання запозичених слів і критерії їх включення до юридичного тексту залежать, по-перше, від власних синонімічних одиниць, по-друге, від мовної культури того, хто пише, і, безпосередньо, його майстерності. Останнім часом іншомовну лексику все активніше використовують у праві.

Часто латинські лексеми запозичуються англійською мовою шляхом зміни закінчення латини **-us** на англійське закінчення **-e**: *magistrate-magistratus*; або кінцевої частини основи разом із закінченням **-enti-a** на **-enc-e**: *evidence-evidentia*. А найпопулярнішими прикладами французьких запозичених термінів є ті, які містять суфікси **-ance** (*arrogance, hindrance*), **-ence** (*consequence, patience*), **-ment** (*development, appointment*), **-age** (*courage, passage*), **-ess** (*actress, tigress*), **-ous** (*curious, serious*), **en-** (*enable, enslave*).

Серед ряду фразеологічних одиниць окремо привертає до себе увагу поняття юридичного кліше, оскільки воно близьке до поняття юридичного терміну, але визначається повторюваністю в офіційному мовленні: *audire querelam* – вислухати скаргу; *capitalis plegius* – головний поручитель; *casus delicti* – випадок правопорушення; *cautio iudicatum solvi* – забезпечення виконання судового рішення тощо. Характерною ознакою юридичної терміносистеми є також використання стандартних приєдникових конструкцій (словосполучень із прийменником): *de lege lata* – з точки зору чинного закону; *de facto* – де-факто, фактично, за фактом та ін.

Використання термінів, що запозиченні з інших мов, у договорах є невід’ємною рисою, яка дозволяє передати всю правову унікальність та змістовність поняття, яке вживалося століттями в правничому дискурсі.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що запозичення у правничій сфері важливі тим, що дозволяють удосконалити правову систему не лише на основі певних стандартів права, а й з урахуванням досвіду застосування іноземних правових інститутів, що довели свою ефективність як у країні походження, так і за її межами. Вплив латинської, французької, німецької, грецької мов спричинений зв’язком народів, що призвело до культурного обміну поняттями, термінами і запозиченнями в різних мовах.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. Випуск десятий. 2016. 134 с.
2. Лотте Д. С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов. М. : Наука, 1982. 149 с.
3. Правнича термінологія української мови та процеси творення. URL:<http://science.lpnu.ua/uk/terminologiya/vsi-vypusky/visnyk-no-765-2013/pravnycha-terminologiya-ukrayinskoyi-movy-ta-procesy>.
4. Bates L. Hoffer. Language Borrowing and the Indices of Adaptability and Receptivity. Trinity University. URL: <https://web.uri.edu/iaics/05-Bates-L.-Hoffer>.
5. Loanwords.Major Periods of Borrowing in the History of English. URL:<https://www.ruf.rice.edu/~kemmer/Words/loanwords.html>
6. Legal notice and terms of use. URL: <https://www.astrazeneca.com>.